

Plan rozwoju wsi Czarny Potok

Urząd Gminy Łącko

Łącko, lipiec 2007

Spis treści

1. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI.....	5
1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE	5
1.1.1. Lokalizacja.....	5
1.1.2. Historia Czarnego Potoku	6
1.1.3. Charakterystyka Gminy Łącko oraz wsi Czarny Potok.....	7
Demografia	7
Bezrobocie.....	8
Rolnictwo i Gospodarka.....	9
Infrastruktura na terenie wsi Czarny Potok	10
Atrakcyjność turystyczna.....	10
Dziedzictwo kulturowe	10
Walory przyrodniczo krajobrazowe	11
Kultura.....	11
Zabytki.....	12
Sport	12
Turystyka.....	13
1.1.4. Identyfikacja występujących problemów.....	13
2. ANALIZA ZASOBÓW WSI CZARNY POTOK.....	14
2.1. INWENTARYZACJA ZASOBÓW WSI CZARNY POTOK SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO	16
3. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON WSI CZARNY POTOK - ANALIZA SWOT	18
4. KOMPLEMENTARNOŚĆ Z PROGRAMAMI / DZIAŁANAMI/ DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI DOTYCZĄCYMI ROZWOJU WSI I REGIONU.....	21
4.1. ZGODNOŚĆ Z NARODOWYM PLANEM ROZWOJU.....	21
4.2. ZGODNOŚĆ Z ZAŁOŻENIAMI DO KRAJOWEGO PROGRAMU ROZWOJU WSI	21
4.3. ZGODNOŚĆ Z PROGRAMEM AKTYWACJI OBSZARÓW WIEJSKICH WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE 2000- 2005	22
4.4. ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	22
4.5. ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2007-2013	23
4.6. ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU POWIATU NOWOSĄDECKIEGO.....	24
4.7. ZGODNOŚĆ Z PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO GMINY ŁĄCKO	24
4.8. ZGODNOŚĆ ZE STRATEGIĄ ROZWOJU TURYSTYCZNEGO, ROLNICZEGO I GOSPODARCZEGO GMINY ŁĄCKO	25
4.9. ZGODNOŚĆ ZE ZINTEGROWANYM PROGRAMEM OPERACYJNYM ROZWOJU REGIONALNEGO	25
4.10. ZGODNOŚĆ Z PLANEM ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	26
4.11. ZGODNOŚĆ Z SEKTOROWYM PROGRAMEM OPERACYJNYM RESTRUKTURYZACJA I MODERNIZACJA SEKTORA ŻYWNOŚCIOWEGO I ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH	26
4.12. PODSUMOWANIE	27
5. ZAŁOŻENIA PLANU ROZWOJU WSI CZARNY POTOK.....	28

6. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI CZARNY POTOK - CELE STRATEGICZNE	29
7. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI CZARNY POTOK - CELE OPERACYJNE	30
8. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI CZARNY POTOK - ZADANIA REALIZACYJNE .	32
9. KATALOG ZADAŃ REALIZACYJNYCH.....	33
10. OCZEKIWANE REZULTATY PLANU ROZWOJU WSI CZARNY POTOK.....	35
11. SYSTEM WDRAŻANIA, SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	36
11.1. SYSTEM MONITOROWANIA <i>PLANU ROZWOJU WSI CZARNY POTOK</i>	36
11.2. SPOSÓB ZARZĄDZANIA PLANEM ROZWOJU WSI	36
12. WYKORZYSTANE MATERIAŁY	37

Znaczne obszary na terenie Polski zagrożone są zjawiskami trwałej marginalizacji. Najbardziej zagrożone są obszary wiejskie, gdzie słabo rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier zrównoważonego rozwoju oraz rozwoju różnych form działalności pozarolniczej. Prowadzi to do zmniejszenia atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszarów wiejskich, a to z kolei prowadzi do dalszego pogłębiania dysproporcji pomiędzy terenami wiejskimi i miejskimi. Nie tylko braki w infrastrukturze technicznej, ale także nieodpowiednie zaspokojenie potrzeb edukacyjnych i kulturalnych mieszkańców wsi powodują, że życie na wsi staje się coraz mniej atrakcyjne.

Aby przeciwdziałać tej sytuacji należy rozpocząć łańcuch zmian, poczynawszy od miejsca zamieszkania i najbliższego otoczenia. Zmiany te muszą dotyczyć wszystkich sfer życia: poprawy infrastruktury technicznej, sposobów działalności gospodarczej, zagospodarowania przestrzeni publicznej, bezpieczeństwa, komunikacji, zaspokojenia potrzeb duchowych i estetycznych.

Wszystkie te ogniwa składają się na zadowolenie mieszkańców z życia na wsi, zaangażowanie w rozwój gospodarczy i ekonomiczny wsi.

Poniższe opracowanie przedstawia Plan odnowy wsi Czarny Potok. Zawiera wizję rozwoju wsi oraz ustalenie priorytetów rozwojowych, celów i projektów.

Efekty odnowy wsi można obserwować na różnych poziomach: w sferze gospodarczej, ekonomicznej, społecznej.

1. Charakterystyka obecnej sytuacji

1.1. Podstawowe informacje

1.1.1. Lokalizacja

Miejscowość Czarny Potok jest jedną z 16 sołectw Gminy Łącko.

Gmina Łącko administracyjnie należy do województwa małopolskiego, powiatu nowosądeckiego. Graniczy z 6 gminami: Podegrodzie i Stary Sącz należącymi do powiatu nowosądeckiego, Łukowica i Kamienica z powiatu Limanowa oraz Szczawnica i Krościenko z powiatu Nowy Targ.

Gmina zajmuje 133 km², w 16 wsiach mieszka obecnie 15 137 osób i jest to 7,5% ogółu populacji powiatu. Większą grupę stanowią mężczyźni (7 388 osób), co przedstawia statystyczną relację 98 kobiet na 100 mężczyzn. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 110 osób na km². W obecnej formie powstała w 1973 r., a swoim zasięgiem obejmuje 16 wsi, z centralnie położoną dużą wsią Łącko o charakterze miasteczka. Sołectwa w gminie Łącko to: Brzyna, **Czarny Potok**, Czerniec, Jazowsko, Kadcza, *Kicznia*, Łazy Brzyńskie, Łącko, Maszkowice, Obidza, Szczereż, Wola Kosnowa, Wola Piskulina, Zabrzeż, Zagorzyn i Zarzecze.

Gmina Łącko znajduje się na terenie powiatu nowosądeckiego (województwo małopolskie), na krawędzi Beskidu Wyspowego i Beskidu Sądeckiego nad zlewem rzek Dunajec i Czarna Woda na wys. 350-400 m n.p.m. Łącko jest gminą wiejską Należy do najbardziej malowniczych miejsc na Sądecczyźnie, które przyciąga swoim niepowtarzalnym urokiem. Obszar gminy jest silnie pofałdowany, najwyższe wzniesienia to Modyń, wysokości 1028 n.p.m oraz Dzwonkówka 982 n.p.m i Koziarz 945 n.p.m .

Niewątpliwym atutem gminy jest niezdegradowane środowisko naturalne sprzyjające rozwojowi ekologicznego rolnictwa oraz bazy turystyczno-wypoczynkowej. Charakterystycznym elementem tutejszego krajobrazu są sady. W gminie kultywowane są stare tradycje sadownicze. Sady łąckie są najstarszymi sadami w województwie.

1.1.2. Historia Czarnego Potoku

Położony w dolinie Czarnego Potoku (dopływu Jastrzębi), na stokach Czarnego Lasu (650m. n.p. m.) i Gródka. Ze szczytu Czarnego Lasu roztacza się szeroka panorama na Beskid Sądecki, Beskid Wyspowy, Gorce i Tatry.

We wsi znane są, odkryte w przeszłości, nie zagospodarowane źródła wody mineralnej, szczyawy chlorkowe, sodowej z zawartością jodu i siarki. Początki wsi sięgają XIII w., kiedy to założono parafię pod wezwaniem św. Marcina. Wieś była własnością biskupa krakowskiego, a później w posiadaniu rodów szlacheckich: Pielszów, Rogowskich, Wielogłowskich, Waligórskich i Reklewskich.

Na wzgórzu Gródek, dziś porośłym brzoźowym lasem, tradycja lokuje rycerski gródek wczesnośredniowieczny. W terenie, od strony pld. - zach. można odszukać skąpe resztki wałów ziemnych. Jest kościół parafialny, drewniany z 1755 r. bez wyraźnych cech stylowych, konstrukcji zrębowej, jednonawowy, z prezbiterium zakończonym wielobocznie. Znajdujące się od strony pd. kaplica i dzwonnica zostały dobudowane w latach 1904-1906. W tęczy znajduje się późnobarokowy krucyfiks. Ołtarz główny rokokowo-klasycystyczny (1799 r.), z dwiema późnorenesansowymi kolumnami ze starego ołtarza. W ołtarzu znajduje się

malowana na desce (1648 r.) pieta przedstawiająca Matkę Boską Bolesną ("Czarnopotocka Madonna") - obraz łaskami słynący od XVII w. W 1999 r. dokonano koronacji obrazu, koronami ze złota i kamieni szlachetnych, poświęconymi przez Jana Pawła II w czerwcu 1998 r. Obok kościoła 600-letnia lipa; pomnik przyrody.

1.1.3. Charakterystyka Gminy Łącko oraz wsi Czarny Potok

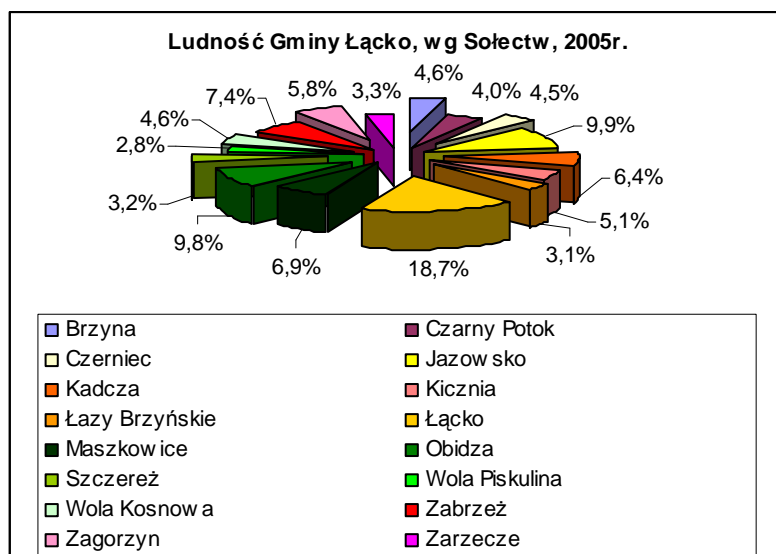
Demografia

Gmina Łącko jest zamieszkała przez **15 112** mieszkańców. Ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi 13,4% ogółu mieszkańców. W wieku produkcyjnym 57%. Na dzień 31.12.2004 r. miejscowość Czarny Potok zamieszkiwało **598** mieszkańców, co stanowiło ok. 3,6 % ogółu ludności Gminy.

Zarówno na terenie Gminy Łącko, jak i miejscowości Czarny Potok notuje się dodatni przyrost naturalny.

Liczba stałych mieszkańców (stan na 26. 08. 2005 r.) w poszczególnych wsiach przedstawia się następująco (zabudowa rozproszona, domki jednorodzinne):

L.p.	Sołectwo	Liczba mieszkańców
1	Brzyna	690
2	Czarny Potok	598
3	Czerniec	675
4	Jazowsko	1 491
5	Kadcza	960
6	Kicznia	768
7	Łazy Brzyńskie	472
8	Łącko	2 832
9	Maszkowice	1 047
10	Obidza	1 476
11	Szczereż	489
12	Wola Piskulina	426
13	Wola Kosnowa	693
14	Zabrzeż	1115
15	Zagorzyn	877
16	Zarzecze	503
Razem		15 112

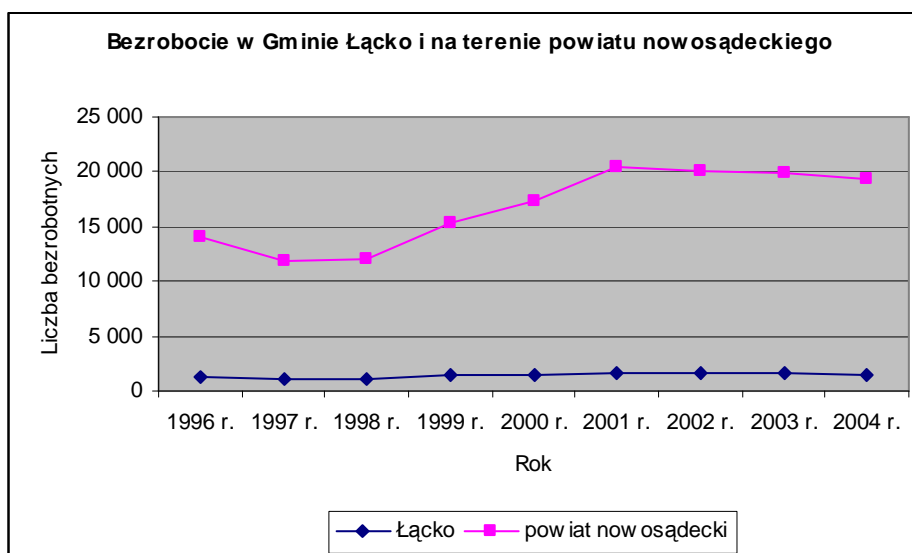

Bezrobocie

Bezrobocie będące w znacznej mierze wynikiem ograniczonej podaży miejsc pracy w województwie Małopolskim jest najniższe w całym kraju (stopa bezrobocia 13,6 przy średniej krajowej 17,6), nie mniej jednak gmina Łącko i szerzej rozumiany powiat nowosądecki mają najgorsze wskaźniki bezrobocia w odniesieniu całego województwa. W III kwartale 2005 stopa bezrobocia obliczona dla powiatu nowosądeckiego wynosiła 26,1 i należała do jednych z wyższych w kraju. W ostatnich czterech latach zaobserwować można trend spadkowy liczby bezrobotnych na terenie Gminy. W III kwartale 2005r. w gminie bez pracy pozostawało 1 381 osób.

Bezrobocie w Gminie Łącko i powiecie nowosądeckim

Gmina	1996r.	1997r.	1998r.	1999r.	2000r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.
Łącko	1321	1083	1104	1372	1471	1 647	1 589	1 632	1 467
powiat nowosądecki	14098	11940	12001	15395	17414	20 511	19 995	19 803	19 315

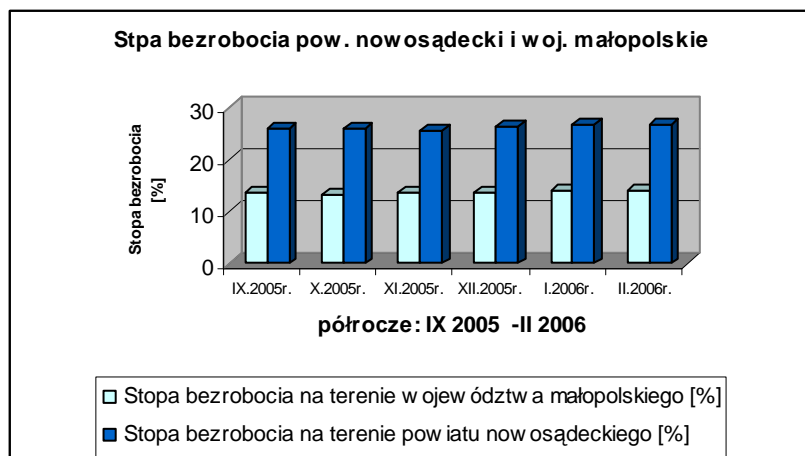

Według danych z grudnia 2004 r. bezrobocie w powiecie sądeckim było dość wysokie i sięgało 29,1%, przy stopie bezrobocia w Małopolsce 15,0%. Na koniec 2004 w Gminie Łącko zarejestrowanych było 1 467 bezrobotnych, w tym – 772 kobiety, a tylko 250 osób pobierało zasiłek. Wśród bezrobotnych dominują ludzie młodzi o zerowym stażu pracy, z wykształceniem zasadniczym zawodowym. O trudnym wychodzeniu z bezrobocia świadczy największy udział bezrobotnych od ponad 24 miesięcy. Niska jest liczba umów absolwenckich, rozpoczętych staży, podjętych szkoleń.

Stopa bezrobocia na terenie województwa małopolskiego i powiatu nowosądeckiego wrzesień 2005r. – luty 2006r.:

miesiąc	Stopa bezrobocia na terenie powiatu nowosądeckiego [%]	Stopa bezrobocia na terenie województwa małopolskiego [%]	Różnica [%]
Wrzesień 2005r.	26,1	13,6	12,5
Październik 2005r.	25,9	13,4	12,5
Listopad 2005r.	25,7	13,5	12,2
Grudzień 2005r.	26,4	13,8	12,6
Styczeń 2006r.	26,7	14,1	12,6
Luty 2006r.	26,6	14,1	12,5

Źródło: Urząd Statystyczny Kraków

W przybliżeniu można stwierdzić, że bezrobotna ludność Czarnego Potoku stanowi ok. 3,5 % ogółu bezrobotnych Gminy Łącko. Wśród bezrobotnych dominują ludzie młodzi o zerowym stażu pracy, z wykształceniem zasadniczym zawodowym. O trudnym wychodzeniu z bezrobocia świadczy fakt, iż największy udział mają bezrobotni, którzy pozostają bez pracy dłużej niż 24 miesiące. Niska jest liczba umów absolwenckich, rozpoczętych staży, podjętych szkoleń.

Rolnictwo i Gospodarka

Podstawowym zajęciem mieszkańców wsi Czarny Potok, jak i całej Gminy jest rolnictwo, a w szczególności uprawy sadownicze. 26,6% ogółu użytków przypada na grunty orne, najwięcej, bo aż 44,5% to powierzchnia lasów i gruntów leśnych. Wśród użytków rolnych przeważają gleby V i VI klasy bonitacyjnej (62%). Duży jest również udział gleb bardziej urodzajnych, tj. klasy IV, z enklawami klasy III i II (38%). Cechą charakterystyczną krajobrazu jest uprawa sadów.

W miejscowości Czarny Potok funkcjonuje 127 gospodarstw rolnych. Wśród zwierząt gospodarskich dominuje bydło: mleczne i mięsne, następnie trzoda chlewna, konie i owce. Drób ma znaczenie głównie w chowie przyzagrodowym. Wieś Czarny Potok nie posiada znaczącego przemysłu wytwórczego czy też przetwórczego. Działalność gospodarza koncentruje się głównie na rolnictwie oraz różnorodnych usługach. Na terenie wsi Czarny Potok zarejestrowanych jest 18 podmiotów gospodarczych.

Rodzaje branż działalności gospodarczej w miejscowości Czarny Potok w 2005 r.

Branża	Liczba zarejestrowanych podmiotów 2005
Firma usługowo-handlowa	4
Skup-sprzedaż owoców	1
Usługi	4
Transport	1
Ubezpieczenia	1
Usługi remontowo-budowlane	7
Razem	18

Źródło: Zestawienie na podstawie Wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej, Gm. Łącko,

Miejscowość Czarny Potok posiada atuty z punktu widzenia rozwoju turystyki i rekreacji. Przesądza o tym bogactwo krajobrazu i środowiska naturalnego Sudetów. Rozwój

ten może spełniać rolę czynnika wzrostu i pełnić funkcję instrumentu wspomagającego restrukturyzację i przemiany społeczno-gospodarcze. Turystyka wywołuje również zmiany wtórne struktury branżowej poprzez pobudzenie rozwoju usług i handlu.

Infrastruktura na terenie wsi Czarny Potok

Sieć drogową na terenie miejscowości Czarny Potok stanowią głównie drogi gminne, ale przez teren wsi przebiega droga powiatowa nr 25358. Stan dróg, w związku z rosnącym wskaźnikiem motoryzacji, przestaje odpowiadać obecnym potrzebom komunikacyjnym mieszkańców. Najpilniejsze potrzeby w tym zakresie dotyczą m.in. opracowania koncepcji funkcjonalno-przestrzennej rozwoju sieci drogowej, ograniczenia kolizyjności skrzyżowań, podniesienia bezpieczeństwa ruchu pieszych, budowy i modernizacji dróg oraz mostów. Wywóz śmieci odbywa się na mocy podpisanych umów z firmą MPOL, która wywozi je na wysypisko poza terenem gminy.

Wieś Czarny Potok nie posiada sieci kanalizacji sanitarnej oraz podobnie jak cała gmina nie jest zgazyfikowana, natomiast sieć wodociągowa jest obecnie w budowie.

Wieś jest objęta siecią telekomunikacyjną.

Atrakcyjność turystyczna

Dziedzictwo kulturowe

Czarny Potok posiada wielowiekową historię i tradycję. Na jej terenie zachowało się wiele zabytkowych budynków i pamiątek.

Zabytki we wsi Czarny Potok:

- Kościół drewniany, pocz. XVIII w., pw. Sw. Marcina
- Kapliczka skrzynkowa na lipie, w ogrodzeniu kościoła
- Kapliczka murowana z 4 ćw. XIX w., obok zabudowań nr 61
- Budynek mieszkalny nr 2, drewniany z 1924 r., własność M. Cycoń
- Budynek mieszkalny nr 5, drewniany z 1 ćw. XX w., własność W. Tomaszek
- Budynek mieszkalny nr 35, drewniany z 1 ćw. XX w., własność S. Górski
- Spichlerz nr 35, drewniany z 1 ćw. XX w., własność S. Górski
- Stodoła nr 35, drewniany z 1 ćw. XX w., własność S. Górski
- Budynek mieszkalny nr 52, drewniany z 1 ćw. XX w., własność S. Górski
- Spichlerz nr 61, drewniany z 1 ćw. XX w., własność K. Stachoń
- Budynek mieszkalny nr 61, drewniany z 4 ćw. XIX w., własność K. Stachom
- Budynek mieszkalny nr 63, drewniany z 1928 r., własność B. Tomczyk
- Spichlerz nr 5, drewniany z 1 ćw. XX w., własność S. Cycoń
- Budynek mieszkalny nr 95, drewniany z 1924 r., własność M. Miśtak
- Klub Rolnika, drewniany z 4 ćw. XIX w.

Warto również zobaczyć inne zabytki leżące na terenie Gminy Łącko:

- W Maszkowicach obelisk na górze Zyndrama, a w Czarnym Potoku wybudowany z drzewa modrzewiowego kościół parafialny pod wezwaniem św. Marcina, który postawiono w 1400 r. Wewnątrz, w ołtarzu głównym, znajduje się obraz Matki Bożej Bolesnej zwany Pietą. Namalowany został przez anonimowego twórcę szkoły sądeckiej w roku 1644. Obok kościoła znajduje się wiekowa lipa - pomnik przyrody. Jej wiek określa się na 600 lat a wysokość 25 m i obwód 10 m. Wewnątrz pnia znajduje się dziupla o wysokości 120 cm i szerokości 50 cm.
- W Jazowsku kościół parafialny pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny z 1796r. Wewnątrz renesansowy ołtarz, z 1621 r. bogato rzeźbiony oraz barokowa ambona i chór muzyczny. Uwagę zwracają witraże z XVI w. z herbem Szczerniawa. W prezbiterium obraz narodzenia Maryi z pocz. XVII w.,
- W Jazowsku położone na zachodnim krańcu wsi znajduje się „Osiedle Opijówka” stanowiąca unikalny w tej części Małopolski przykład folwarcznego budownictwa mieszkaniowego, a wzdłuż szosy krzyże przydrożne i kapliczki oraz dąb "Paweł" - pomnik przyrody znajdujący się niedaleko Ośrodka Zdrowia.

- W Łącku znajduje się zabytkowy kościół parafialny pod wezwaniem Św. Jana Chrzciciela. Murowana trójnawowa świątynia z kwadratową wieżą od strony zachodniej powstała w 1728r. Wewnątrz na uwagę zasługuje wczesnobarokowy ołtarz główny, oraz kamienna chrzcielnica z 1493 r. Kościół odnowiono w 1818r. oraz rozbudowano w 1930r.
- Warto również zobaczyć studnię św. Floriana znajdującą się w Rynku oraz Izbę Regionalną.

Walory przyrodniczo krajobrazowe

Teren Gminy Łącko znajduje się w części Popradzkiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną oraz w części gmina leży w obszarze Natura 2000.

Kultura

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Łącku

Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa Orkiestra Dęta im. Tadeusza Moryto (dyrygent Stanisław Strączek), która należy do najlepszych orkiestr amatorskich w Małopolsce. Działa również *Zespół Regionalny Pieśni i Tańca "Górale Łąccy"*. W tym roku podczas Góralskiego Karnawału w Bukowinie Tatrzańskiej zdobył Srebrną Ciupagę. Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa *Ognisko Muzyczne*. Obecnie na zajęcia uczęszcza ok. 70 dzieci. Absolwenci Ogniska Muzycznego w Łącku zasilają szeregi uczniów Szkoły Muzycznej w Nowym Sączu, a następnie nawet Akademii Muzycznych. Gminny Ośrodek Kultury jest organizatorem akademii z okazji świąt państwowych (3 Maja, 1 Września, 11 Listopada). Pomaga przy organizacji uroczystości lokalnych. Otacza opieką artystów ludowych przez organizowanie wystaw .

Utrzymywany jest stały kontakt z placówkami oświatowo - wychowawczymi.

Wydawany jest miesięcznik „*Wiadomości Łąckie*”.

Organizowane są cykliczne imprezy:

1. Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych.
2. Noworoczny Koncert Kolęd chóru, orkiestry i zespołu regionalnego „Ogniska Muzycznego”.
3. Konkurs Podłóżniczek i Stroików Świątecznych.
4. Konkurs Palm i Pisanek Wielkanocnych dla szkół .
5. Prezentacje kuchni regionalnej z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz Wielkanocnych.
6. Konkurs Młodych Muzyków, Wokalistów i Instrumentalistów.

W sezonie letnim odbywają się w niedziele:

1. Występy Zespołu Regionalnego i Orkiestry Dętej.
2. Koncert kapeli góralskiej.
3. Koncerty zespołów wokalnie- instrumentalnych.
4. III Powiatowy Kiermasz Sztuki Ludowej i Kulinarnej.

Doroczną atrakcją gromadzącą rzesze sympatyków jest *Święto Kwitnącej Jabłoni* odbywające się w maju w Amfiteatrze umiejscowionym na górze Jeżowej. Po raz pierwszy impreza została zorganizowana w 1947r. i cieszy się nieśląbną popularnością. Udział w niej biorą zespoły regionalne, orkiestry dęte oraz znani artyści. Drugą co do wielkości imprezą jest *Święto Owocobrania*, które daje szansę promocji regionu, a także prezentuje dorobek rolników i sadowników. W trakcie tych dni nie brakuje degustacji oryginalnej łąckiej śliwowicy znanej nie tylko w kraju i poza granicami. W Małopolskim Konkursie Orkiestr Dętych "Złote Trąby" udział biorą najlepsze orkiestry dęte z 5 województw południowej Polski.

Towarzystwo Miłośników Ziemi Łąckiej powstało w maju 1987 roku z inicjatywy mieszkańców Łącka liczy obecnie 65 członków. Głównym celem TMZŁ jest propagowanie regionu, praca edukacyjno - wychowawcza i praca charytatywna.

Najważniejsze akcje:

1. "Podziel się z najbiedniejszymi" - przed Świątami Wielkanocnymi i Bożym Narodzeniem; zbiórka żywności i rozdział jej między najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy.

2. "Gorące serca zwalczą mróz" - akcja zakupu odzieży zimowej, podręczników oraz opłacenie wycieczek edukacyjno - wychowawczych najbardziej potrzebującym dzieciom szkół podstawowych gminy Łącko.

Towarzystwo organizuje aukcje staroci, sprzedaż chleba ze smalcem jako regionalnej przekąski zbierając fundusze na te akcje. Ponadto Towarzystwo zabiega o darowizny na cele charytatywne u osób prywatnych i przedsiębiorstw.

TMZŁ jest też organizatorem corocznego konkursu dla młodzieży szkół gimnazjalnych p.n. "Łącko - moja mała ojczyzna". Konkurs "Żyj kolorowo" ma na celu propagowanie estetyki i piękna ogrodów przydomowych i balkonów gminy i odbywa się corocznie. Towarzystwo bierze udział w imprezach kulturalnych i charytatywnych innych stowarzyszeń, organizacji i instytucji.

Zespół Regionalny "Górale Łąccy" w opracowaniu założycielki prezentuje autentyczne "Łąckie Wesele", które przedstawiane pięć lat po powstaniu zespołu przyniosło mu pierwsze laury na "Święcie Gór" w Nowym Sączu. Zespół występował na licznych koncertach zagranicznych. Tańce, śpiewy i muzykę utrwalił na nagraniach radiowych, telewizji Polonia oraz dwóch płytach CD i kasecie video.

Przy Szkole Podstawowej działa zespół regionalny "Mate Łącko".

Aktywnym uczestnikiem życia kulturalnego w gminie jest także **Gminna Biblioteka Publiczna w Łącku** oraz jej 4 filie.

Gminna Biblioteka Publiczna jest samorządową instytucją kultury, prowadzi działalność kulturalną i dydaktyczną.

Do rozwoju życia kulturalnego przyczynia się również **lokalne wydawnictwo: „Wiadomości Łąckie”**.

Na terenie Łącka działają twórcy ludowi: Maria Janiczak, Krystyna Sukiennik, Maria Banach - oryginalny haf, Józef Tokarz – rzeźba, Józef Niemiec – malarstwo, Janina Faron- haft.

Od 1 września 2007 r. działa Państwowa Szkoła Muzyczna I-go stopnia, której dyrektorem jest dr Stanisław Strączek. Do szkoły tej uczęszcza 49 osób z 3 gmin: Łącko, Kamienica, Ochotnica.

Zabytki

Wykaz obiektów w Gminie Łącko wpisanych do Rejestru Zabytków

L.p.	Miejscowość	Zabytek
1	Czarny Potok	Kościół Parafialny p.w. Marcina B-pa, Ks. „A” – 9, dec. 171/9 z dn. 13.02.1970r.
2	Jazowsko	Kościół Parafialny p.w. Narodzenia NMP, Ks. „A” – 26, dec. 258/26 z dn. 16.04.1971 r.
3	Łącko	Kościół Parafialny p.w. Św. Jana Chrzciciela, Ks. „A” – 67, dec. KL IV – 680/74/71 335/67 z dn. 06.12.1971 r.
4	Maszkowice	Grodzisko, Ks. „A” – 176, dec. 176/84 z dn. 24.10.1984 r.
5	Zabrzeż	Grodzisko, Ks. „A” – 177, dec. 177/84 z dn. 25.10.1984 r.

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie, Delegatura w Nowym Sączu

Sport

Na terenie Gminy Łącko działają aktywnie 3 kluby sportowe gromadzące w swych szeregach miłośników piłki nożnej.

Gminny Ośrodek Kultury patronował imprezom sportowym na terenie gminy:

1. Turniej Tenisa Stołowego.
2. Powiatowe Biegi Przełajowe o Puchar Starosty Sądeckiego.
3. Indywidualne Biegi Przełajowe o Mistrzostwo Gminy.
4. Sztafetowe Biegi Przełajowe.
5. Podsumowanie zawodów tenisa stołowego Parafialnego Klubu Sportowego "Michael".

Gmina wspiera kluby sportowe w ich statutowej działalności udzielając pomocy organizacyjnej i finansowej przy organizacji zawodów sportowych. Imprezy wpisane do

Kalendarza Imprez Masowych i Wyczynowych, to Międzynarodowy Spływ Kajakowy na Dunajcu, Mistrzostwa Polski Juniorów na torze w Wietrznicach, rozgrywki piłkarskie.

Na terenie Gminy Łącko odbywa się także:

Tradycyjny Międzynarodowy Spływ Kajakowy na Dunajcu, którego jeden z etapów kończy się w Jazowsku jest znaną imprezą turystyki kwalifikowanej. W korycie Dunajca w Zabrzeży - Wietrznicach znajduje się sztuczny tor kajakowy przeznaczony do sportu wyczynowego, zapewniający pełne treningi kadry narodowej seniorów i juniorów, z których wielu wywodzi się z gminy. Tor ten umożliwia organizowanie międzynarodowych zawodów w kajakarstwie górskim najwyższej rangi takich jak Mistrzostwa Europy czy Mistrzostwa Świata.

Mieszkańcy Gminy Łącko mogli uczestniczyć w wielkiej imprezie sportowej, jaką było zakończenie Mistrzostw Świata w Kajakarstwie Górskim. Łącki Rynek gościł 31 reprezentacji.

Turystyka

O atrakcyjności turystycznej miejscowości Czarny Potok decyduje przede wszystkim położenie w Beskidzie Wyspowym oraz bliskość Górców i Pienin, z ich malowniczymi szlakami przeznaczonymi dla turystyki pieszej, rowerowej i konnej. Piękne krajobrazy, pofałdowany teren, duże zalesienie sprawiają, że chętnie odwiedzają ten rejon turyści. Położenie wsi Czarny Potok stwarza doskonałe warunki do aktywnego wypoczynku oraz do korzystania z dobrodziejstw turystyki. Przez Czarny Potok przebiegają szlaki piesze i rowerowe o zróżnicowanym stopniu trudności.

Walory turystyczne i wypoczynkowe wsi podnosi atrakcyjne sąsiedztwo Pienińskiego Parku Narodowego oraz Popradzkiego Parku Krajobrazowego. Wola Kosnowa jest dobrą bazą wypadową na tereny tych parków. Zwiedzającemu szlaki turystyczne towarzyszą przydrożni świadkowie historii: kapliczki i krzyże.

1.1.4. Identyfikacja występujących problemów

Problemy dotyczą zarówno gospodarczej, społecznej, jak i ekonomicznej sfery życia mieszkańców wsi Czarny Potok. Silne rozdrobnienie ziemi, wielkość i różnorodność źródeł dochodu, wysoki udział dochodów ze źródeł niezarobkowych, brak zakładów przetwórstwa owocowego wpływają na niską przedsiębiorczość. Niewielka skala produkcji poszczególnych gospodarstw, rozproszenie, słabe powiązania gospodarstw z rynkiem – skierowanie na samozaopatrzenie w żywność powodują niską wydajność pracy w rolnictwie.

Kolejny problem stanowi duża skala ukrytego bezrobocia.

Występują braki infrastruktury – w szczególności stan dróg wiejskich, dojazdowych do pól i gospodarstw, problemy z zaopatrzeniem w wodę, kanalizacją sanitarną.

Poza tym bardzo ważne jest:

- ochrona i zachowanie unikatowych zasobów przyrody i krajobrazu kulturowego, zwiększenie atrakcyjności turystycznej wsi
- odnowa wsi i zachowanie jej tradycji podkreślającej tożsamości
- zachowanie i pielęgnowanie dóbr kultury przyczyni się do pogłębienia tożsamości i przynależności regionalnej, a także przyczyni się do wzrostu atrakcyjności turystycznej wsi.

Również infrastruktura we wsi Czarny Potok wymaga remontu, modernizacji lub rozbudowy. Drogi we wsi Czarny Potok wymagają remontu oraz poszerzenia, w celu zwiększenia bezpieczeństwa pieszych i kierowców oraz zwiększenia estetycznego wyglądu wsi. Potrzebna jest budowa wodociągu, ważnym postulatem jest także budowa systemu kanalizacji sanitarnej.

2. Analiza zasobów wsi Czarny Potok

Zasoby to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie, lub przyszłości w budowaniu bądź realizacji publicznych lub prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

W analizie zasobów brano pod uwagę następujące rodzaje zasobów:

- środowisko przyrodnicze
- środowisko kulturowe
- dziedzictwo religijne i historyczne
- obiekty i tereny
- gospodarka, rolnictwo
- sąsiedzi i przyjezdni
- instytucje, ludzie, organizacje społeczne

Tabela. Analiza zasobów

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
- walory krajobrazu				X
- walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)				X
- walory szaty roślinnej (np. runo leśne)				X
- cenne przyrodnicze obszary lub obiekty				X
- świat zwierzęcy				X
• Osobliwości przyrodnicze				X
• Wody powierzchniowe (cieki, stawy, rzeki)				X
• Podłoże, warunki hydrologiczne			X	
• Gleby, kopaliny		X		
Środowisko kulturowe				
- walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe				X
- walory zagospodarowania przestrzennego			X	
- zabytki				X
- zespoły artystyczne	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
- miejsca, osoby i przedmioty kultu			X	
- święta, odpusty, pielgrzymki			X	
- tradycje, obrzędy, gwara				X
- legendy, podania i fakty historyczne			X	

- ważne postacie historyczne		X		
- specyficzne nazwy				X
Obiekty i tereny				
-działki pod zabudowę mieszkaniową			X	
- działki pod domy letniskowe		X		
- działki pod zakłady usługowe i przemysł	X			
- pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	X			
- tradycyjne obiekty gospodarki wsi (kuźnie, młyny)			X	
- place i miejsca publicznych spotkań		X		
- miejsca sportu i rekreacji	X			
Gospodarka i rolnictwo				
- specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)			X	
- znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
- możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	X			
Sąsiedzi i przyjezdni				
- korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)				X
- przyjezdni stali i sezonowi			X	
Instytucje				
- placówki opieki społecznej	X			
- szkoły				X
- Ośrodek Kultury	X			
Ludzie, organizacje społeczne				
- OSP				X
- Stowarzyszenia	X			

Tabela. *Jacy jesteśmy?- Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa***Jaka jest nasza wieś?**

Co ją wyróżnia?	Dobrze utrzymane walory krajobrazu, niczym niezniszczone; miejsca widokowe; mieszkańcy dobrze się znają; niezanieczyszczone środowisko naturalne; potencjał turystyczny i agroturystyczny
Jakie pełni funkcje?	Wieś rolniczo-sadownicza i turystyczna
Co daje utrzymanie?	Dominuje rolnictwo i sadownictwo
Kim są mieszkańcy?	Ludność rdzenna
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	OSP
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Dyskusje, współpraca z UG, własna praca, pomoc sąsiedzka
Jak wygląda nasza wieś?	Remontu wymagają miejsca służące do użytku publicznego
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Święto Kwitnącej Jabłoni, przeglądy, festiwale, w tym z udziałem grup ze Słowacji, rozwój marki produktu

	lokalnego „śliwowica łącka”
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Widoczna poprawa dbałości o obejścia
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Wieś nie jest uzbrojona w infrastrukturę techniczną: sieć wodociągową i kanalizacji sanitarnej, gazociąg,
Jakie jest rolnictwo?	Dominują gospodarstwa o powierzchni od 1ha do 2 ha, gospodarstwa zaspakajają potrzeby właścicieli a ewentualna niewielka nadwyżka trafia na rynek, zazwyczaj lokalny
Jakie są powiązania komunikacyjne?	PKS, prywatne linie mikrobusowe, własny transport,
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Organizowanie spotkań, zabaw, festynów z okazji Dnia Dziecka, imprez kulturalnych, udział w sekcjach sportowych i zespołach folklorystycznych, samorządowe ognisko muzyczna, świetlica środowiskowa, Klub Sztuki Ludowej.

Tabela. *Wizja stanu docelowego*
Jaka ma być nasza wieś za 10 lat?

Co ma ją wyróżniać ?	Estetyka, dobrze utrzymane walory krajobrazu i nieskażone środowisko naturalne
Jakie ma pełnić funkcje?	Rolnicze, usługowe, turystyczne, rekreacyjne, agroturystyczne
Co ma dać utrzymanie?	Rolnictwo, sadownictwo, przetwórstwo owocowe, usługi, małe i średnie przedsiębiorstwa, turystyka, agroturystyka
Kim mają być mieszkańcy?	Aktywni, zaradni i pracowici, posiadający wysokie poczucie świadomości lokalnej i folkloru, zaangażowani, w pełni identyfikujący się ze wsią
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Stowarzyszenia,
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Dyskusje, postulaty
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Schludnie, dużo zieleni, dobrze utrzymane centrum wsi i zabytki, dobra dostępność – drogi, parkingi
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Ludowe, folklor, sportowe, budowanie marek produktów lokalnych
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Nowocześnie, wygodnie, estetycznie
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Taki jak obecny bądź lepszy
Jakie ma być rolnictwo?	Dochodowe, zmodernizowane, zmechanizowane
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Więcej bezpośrednich połączeń PKS, rozwój prywatnej komunikacji mikrobusowej
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Plac zabaw dla najmłodszych; boisko sportowe; organizacje imprez we współzawodnictwie sportowym, więcej wspólnych spotkań, kółka zainteresowań, udział w zespołach ludowych i folklorystycznych, przeglądach, festiwalach

2.1. Inwentaryzacja zasobów wsi Czarny Potok służąca ujęciu stanu rzeczywistego

W Czarnym Potoku zlokalizowane są następujące placówki, obiekty oraz działają zespoły, kluby, stowarzyszenia:

- OSP
- Szkoła Podstawowa
- Kościół Parafialny

Główne atrakcje turystyczne to:

- brak
-

3. Ocena mocnych i słabych stron wsi Czarny Potok - Analiza SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizę SWOT można z równym powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia.

Jest ona oparta na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję organizacji na:

- zewnętrzne w stosunku do organizacji i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- wywierające negatywny wpływ na organizację i mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie czynników:

zewnętrzne pozytywne - szanse. Szanse to zjawiska i tendencje w otoczeniu, które gdy odpowiednio wykorzystamy staną się impulsem rozwoju oraz osłabiają zagrożenia,

zewnętrzne negatywne - zagrożenia. Zagrożenia to wszystkie czynniki zewnętrzne, które są postrzegane jako bariery dla rozwoju, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń ma destrukcyjny wpływ na rozwój organizacji lub powodzenie inwestycji.

Jednocześnie nie pozwala na pełne wykorzystanie szans i mocnych stron,

wewnętrzne pozytywne - mocne strony, czyli atuty organizacji. Mocne strony to walory organizacji, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród konkurencji. Mocne strony mogą być wynikiem wielkości organizacji, polegać na dużym udziale w rynku, niskich kosztach jednostkowych, dysponowania nowoczesną technologią, jakością produkcji itd.,

wewnętrzne negatywne - słabe strony organizacji. Słabe strony to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznych kwalifikacji. Mogą one dotyczyć całej organizacji, jak i jej części. Każda organizacja posiada słabe strony. Jednak zbyt duża ich ilość może spowodować, że organizacja nie utrzyma się na rynku konkurencyjnym, a inwestycja może przynieść starty, zamiast spodziewanych zysków.

Sporządzenie listy czynników i określenie trendów w otoczeniu i wewnątrz organizacji pozwala w kolejnym etapie ocenić siłę ich wpływ na organizację i priorytetowe działania, które muszą zostać podjęte. Informacje uzyskane w trakcie analizy SWOT będą podstawą podejmowania kolejnych, strategicznych decyzji.

Na potrzeby niniejszego opracowania wybrano czynniki, które mają związek z rozpatrywanym obszarem.

Słabe strony, czyli strategiczne problemy do rozwiązania

Zjawiska ograniczające możliwości rozwoju wsi Czarny Potok:

Lp	Słabe strony, czyli strategiczne problemy do rozwiązania
1	Zły stan dróg, brak chodników przy drogach, brak oświetlenia ulicznego
2	Brak zagospodarowania terenów dla potrzeb rekreacji i wypoczynku, słaba baza turystyczna i rekreacyjna
3	Niedogodne warunki do inwestowania i dla rozwoju przedsiębiorczości
4	Brak wykorzystania potencjału położenia geograficznego – słaba infrastruktura ruchu turystycznego
5	Słabe wyposażenie budynków świadczących usługi turystyczne, brak pól namiotowych
6	Wysoki poziom bezrobocia, wysoki wskaźnik obciążenia ludnością nieprodukcyjną

7	Byt mieszkańców oparty na świadczeniach z budżetu państwa
8	Silne rozdrobnienie ziemi, słabe powiązanie gospodarstw z rynkiem
9	Brak przetwórstwa rolno-spożywczego
10	Słaba infrastruktura techniczna
11	Brak sieci wodociągów oraz kanalizacji sanitarnej
12	Słabe dostosowanie sposobu kształcenia do potrzeb rynku pracy
13	Słaba promocja kompleksowa wsi

Zagrożenia

Zjawiska negatywne mogące stanowić zagrożenie dla rozwoju wsi Czarny Potok występowanie, których jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jej wpływu:

Lp	Zagrożenia
	Wysokie koszty prac remontowych
	Niedoinwestowanie terenów wiejskich, brak nakładów na rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej i społecznej
	Wzrost bezrobocia, brak perspektyw zawodowych dla młodzieży. Odpływ wykształconej kadry i lokalnego kapitału
	Wyjazdy mieszkańców za poszukiwaniem pracy (często za granicę)
	Niestabilne prawo, nadmierny fiskalizm, biurokracja
	Zwiększenie kosztów zatrudnienia
	Zniechęcenie społeczeństwa do aktywności spowodowane złą polityką państwa
	Ubożenie społeczeństwa
	Zagrożenie młodzieży patologiami społecznymi, degradacja młodzieży spowodowana brakiem środków finansowych na rozwój klubów sportowych, kółek zainteresowań
	Wyraźnie zarysowana różnica poziomu cywilizacyjnego i gospodarczego pomiędzy częściami gminy
	Niska wydajność pracy w rolnictwie
	Bierność postaw i nieufność do zbiorowego działania na polu gospodarczym przejawiana przez większą część mieszkańców wsi

Mocne strony, czyli atuty

Zjawiska pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju wsi Czarny Potok, na który bezpośredni wpływ mają oni sami - mieszkańcy, władze samorządowe:

Lp.	Mocne strony, czyli atuty
1	Atrakcyjne walory turystyczne i kulturowe: górzysty teren, miejsca widokowe, duża ilość lasów, folklor, zabytki.
2	Dobre warunki do rozwijania różnych form turystyki i agroturystyki, wciąż rozwijająca się baza noclegowa
3	Wysoki udział dochodów ze źródeł niezarobkowych, duża aktywność gospodarcza mieszkańców, zaradność i pracowitość mieszkańców
4	Wielość i różnorodność źródeł dochodu mieszkańców
5	Dobra jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, silne sadownictwo
6	Wysoki potencjał demograficzny, duży odsetek ludzi młodych
7	Niezanieczyszczone środowisko naturalne – brak dużych zakładów przemysłowych, dobre warunki klimatyczne i zdrowotne
8	Posiadanie produktu regionalnego – „śliwowica łącka”
9	Posiadanie dużej świadomości tożsamości lokalnej

Szanse

Zjawiska pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju wsi Czarny Potok występowanie, których jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jego wpływu:

Lp.	Szanse
1	Fundusze unijne – dopłaty dla rolnictwa, pozyskiwanie środków na rozwój zasobów ludzkich, przedsiębiorczości oraz potencjału społeczno-gospodarczego regionu
2	Czynniki historyczno- kulturowe nadające gminie niepowtarzalny charakter
3	Walory środowiska naturalnego, malowniczy krajobraz, skuteczna polityka w zakresie ochrony środowiska
4	Wykorzystanie walorów turystycznych i krajobrazowych – rozwój różnych form turystyki i agroturystyki
5	Telekomunikacja, internet
6	Klimat do uprawiania kultury, sportu i rekreacji
7	Moda na budowę domków weekendowych w ciekawej okolic
8	Wykorzystanie placówek oświatowych do wypoczynku
9	Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości
12	Rozwój infrastruktury (kanalizacja, wodociągi)

Do problemów wymagających najszybszego rozwiązania lub mogących spowodować przyspieszenie lokalnego rozwoju zaliczono:

- Brak wykorzystania potencjału położenia geograficznego – słaba infrastruktura ruchu turystycznego
- Niedogodne warunki do inwestowania i dla rozwoju przedsiębiorczości,
- Rozwój infrastruktury technicznej na terenie wsi
- Rozwój turystyki i agroturystyki na terenie wsi
- Ochrona zabytków i zachowanie dziedzictwa kulturowego, folkloru, tradycji

4. Komplementarność z programami / działaniami/ dokumentami strategicznymi dotyczącymi rozwoju wsi i regionu

4.1. Zgodność z Narodowym Planem Rozwoju

Zgodność planowanej inwestycji z *Narodowym Planem Rozwoju* można wykazać w pierwszej i drugiej zasadniczej części NPR. W pierwszej części NPR określono m. in. zróżnicowanie regionalne poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski wraz z identyfikacją głównych problemów rozwoju kraju. Efektywność polityki regionalnej wspólnoty rozumiana jest przede wszystkim jako skuteczność minimalizowania dysproporcji w poziomie rozwoju regionów unijnych.

W drugiej części NPR przedstawione są przedsięwzięcia o charakterze strukturalnym. Cel nadrzędny określony został jako *"rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia i osiągnięcie spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z UE na poziomie regionalnym i krajowym"*. Realizacja opisanego w niniejszym opracowaniu projektu zakłada zgodność z przede wszystkim z dwoma celami:

- *przekształcenia strukturalne w rolnictwie oraz rozwój obszarów wiejskich*
- *wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów.*

Źródło: Narodowy Plan Rozwoju

4.2. Zgodność z założeniami do Krajowego Programu Rozwoju Wsi

Celem ogólnym polityki państwa, zorganizowanej w ramach *Krajowego Programu Rozwoju Wsi*, jest poprawa poziomu życia rodzin rolniczych oraz innych mieszkańców obszarów wiejskich, z wykorzystaniem społecznego, środowiskowego i ekonomicznego potencjału regionów. Musi to doprowadzić do wyrównania poziomu życia i wskaźników cywilizacyjnych pomiędzy wsią i miastem. Służyć do tego będą zarówno środki krajowe jak i sposoby wykorzystania instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej jak i polityki spójności. Projekt oraz cele przedstawione w *Planie rozwoju wsi Czarny Potok* są zgodne z priorytetami istotnymi dla rozwoju obszarów wiejskich oraz poprawy życia mieszkańców wsi ujętymi w *założeniach do Krajowego Programu Rozwoju Wsi*:

1. Rozwój przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich,
 2. Wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych,
 3. *Rozwój i poprawa lokalnej infrastruktury technicznej i społecznej,*
 4. Wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz aktywizacji zawodowej,
- oraz kierunkami wsparcia istotnymi dla rozwoju obszarów wiejskich, ujęte w następujących kategoriach:

1. Rozwój i poprawa lokalnej infrastruktury, w tym:
dróg gminnych lub powiatowych;

2. Rozwój przedsiębiorczości i zwiększanie atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich, poprzez:

- *promowanie obszarów wiejskich i ich dziedzictwa kulturowego;*
-

4. *Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług publicznych na obszarach wiejskich, poprzez:*

- *ochronę dziedzictwa kulturowego, wsparcie rozwoju kultury i rekreacji na obszarach wiejskich, w tym w szczególności programy wykorzystania szkół wiejskich jako lokalnych ośrodków kultury - w zakresie nie objętym POROW;*

5. *Poprawa wahadłowej mobilności przestrzennej mieszkańców obszarów wiejskich poprzez rozszerzenie zasięgu pozytywnego oddziaływania największych centrów rozwoju gospodarczego i korytarzy transportowych na obszary wiejskie – w zakresie; m.in. tworzenia parkingów dla pojazdów przy węzłach regularnych, szybkich regionalnych połączeń komunikacyjnych;*

Źródło: Założenia do Krajowego Programu Rozwoju Wsi przyjęte przez Kierownictwo Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 28 lutego 2006r.

4.3. Zgodność z Programem Aktywacji Obszarów Wiejskich Województwo Małopolskie 2000-2005

Projekt oraz inne działania zmierzające do rozwoju wsi Czarny Potok wpisują się w działania realizowane w Komponentie C *Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich* prowadzące do poprawy stanu infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich, które miały na celu m. in. wzmocnić struktury organizacyjne i instytucjonalne działające w dziedzinie infrastruktury poprzez kształtowanie na poziomie samorządów gminnych i powiatowych rynkowego podejścia do planowania oraz budowy i utrzymania sieci infrastrukturalnych.

4.4. Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego

Cel generalny „Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego” brzmi: „*Małopolska – region szans, wszechstronnego rozwoju ludzi i nowoczesnej gospodarki; silnym aktywnością swoich mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości i zachowującym tożsamość w integrującej się Europie*”, zaś jako misję przyjmuje się poprawę warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców.

Krajobraz kulturowy to forma przestrzenna, w jakiej przejawia się cywilizacyjne działanie i egzystowanie danej społeczności. Na sylwetkę wsi składa się sposób prowadzenia infrastruktury drogowej, zasięg i kształt terenów różnego rodzaju: rolniczych, przemysłowych, leśnych, układ ulic, placów, budynków, osiedli.

Tereny wiejskie są obszarem szybkiego zanikania wartości narodowego dziedzictwa kulturowego. Ważne jest, aby postęp cywilizacyjny nie odbywał się kosztem zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Jest to szczególnie ważne dla terenów Małopolski, która posiada największe i najbardziej zróżnicowane zasoby w tym zakresie. Ochrona dziedzictwa kulturowego jest również ważna, ze względu na budowanie szerokiej, różnorodnej oferty turystycznej i agroturystycznej.

Przedsięwzięcie ochrona i zachowanie unikatowych zasobów przyrody i krajobrazu kulturowego, zwiększenie atrakcyjności turystycznej wsi, a także inne działania przewidziane do realizacji w „*Planie rozwoju wsi Czarny Potok*” wpisują się w :

Cel nadrzędny **B** „*Strategii Województwa Małopolskiego*”: *Wysoka jakość środowiska przyrodniczego i kulturowego.*

Cel strategiczny **B.4.** – *Kształtowanie krajobrazu kulturowego*

Rozwiązanie **B.4.1.** – *Stworzenie systemu ochrony krajobrazu kulturowego*

Rozwiązanie **B.4.3.** – *Ochrona dziedzictwa kulturowego na obszarach wiejskich, które ma na celu utrzymanie regionalnego zróżnicowania krajobrazu architektonicznego, ochronę*

najcenniejszych zespołów urbanistycznych, wykorzystanie skansenów jako atrakcji turystycznych i ośrodków kulturowych, podniesienie konkurencyjności małopolskiej oferty konkurencyjnej. Ochrona dziedzictwa kulturowego na obszarach wiejskich wymaga: starannego planowania przestrzennego wsi respektującego wartości układu urbanistycznego, ochrony najcenniejszych obiektów „in situ” oraz rozwoju muzeów typu skansenowego, w tym tak zwanych „żywych skansenów”, wspieranie folkloru oraz zanikających zawodów, pogłębiania w mieszkańcach wsi zainteresowania i dumy ze swoich tradycji kulturowych. Rozwiązanie **B.4.5. Ochrona zabytków i rewitalizacja starej zabudowy**, które ma na celu między innymi ożywienie centrów historycznych małych miast i wsi. Wymaga to zwiększenia zakresu prac konserwatorskich, szczególnie w obiektach mających potencjał turystyczny, wsparcie prac modernizacyjnych w historycznych centrach miasteczek i wsi.

Źródło: *Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego* – Kraków, październik 2000r., opracowana przez Zarząd Województwa Małopolskiego oraz instytucje wspierające: Agencję Rozwoju Regionu Krakowskiego S.A., Departament Strategii Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, przyjęta Uchwałą Nr XXIII/250/2000 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 sierpnia 2000r., w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego”.

4.5. Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013

Wizja rozwoju województwa sformułowana w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013: „*Małopolska regionem szans wszechstronnego rozwoju ludzi i nowoczesnej gospodarki, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości i zachowującym tożsamość w integrującej się Europie*”.

Projekt oraz działania zawarte w *Programie rozwoju wsi Czarny Potok* wpisują się w cele *Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013*:

Cel strategiczny **I**: *Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej województwa (Pole A – Konkurencyjność gospodarcza)* - który określi atrakcyjność i pozycję regionu jako miejsca aktywności gospodarczej, co jest fundamentem ekonomicznym pomyślności i standardu życia mieszkańców województwa.

Cel pośredni (obszar strategiczny) **II**: *Gospodarka regionalnej szansy*

Kierunek polityki **II 5**: *Rozwój przemysłów czasu wolnego*

Rezultatem będzie zwiększenie liczby osób korzystających z oferty wypoczynku w regionie poprzez rozwój infrastruktury dla rozwoju ruchu turystycznego, w tym:

- *poprawa dostępności komunikacyjnej obiektów służących ruchowi turystycznemu w tym budowa parkingów, organizacja transportu zbiorowego i mieszanego,*
- *rewitalizacja i waloryzacja miejsc o potencjale turystycznym oraz przeprowadzenie kompleksowych prac remontowych i konserwatorskich w najcenniejszych obiektów zabytkowych, a także ich adaptacja na cele kulturalne i turystyczne*
- *rozwój agroturystyki*

Cel strategiczny **II**: *Stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju społecznego i wysokiej jakości życia (Pole B – Rozwój społeczny i jakość życia)* – co decyduje o atrakcyjności i spójności regionu jako bezpiecznego i przyjaznego miejsca zamieszkania oraz pobytu, a w konsekwencji o jego konkurencyjności jako wszechstronnego środowiska życia.

Cel pośredni (obszar strategiczny) **VII**: *Dziedzictwo i przestrzeń regionalna*

Kierunek polityki **VIII**: *Ochrona i kształtowanie krajobrazu kulturowego*

Założenia programowe:

b/. *Ochrona zasobów wiejskich:*

- *Odnowa regionalnej architektury,*
- *Dbalność o małą architekturę i zieleń,*

- Zapobieganie rozpraszaniu osadnictwa,
 - Ochrona najcenniejszych zabytków „in situ”,
 - Zachowanie i ochrona tradycyjnego zróżnicowania krajobrazu wiejskiego.
- d/.** *Formułowanie zasad ochrony i kształtowania strefy kulturowej, między innymi.*

- Rekompozycja urbanistyczna – porządkowanie przestrzeni,
- Utrzymanie regionalnego zrównowazenia krajobrazu architektonicznego.

Kierunek polityki **VII 3:** *Opieka nad regionalnym dziedzictwem kulturowym*

Założenia programowe:

Celem działania jest podniesienie walorów zabytków i wykorzystanie ich dla rozwoju gospodarki regionu. Przewidywane działania obejmują aktywność na rzecz:

a/. *Rynkowego zorientowania regionalnego dziedzictwa kulturowego, poprzez:*

- Stosowanie zintegrowanej konserwacji w planach lokalnych,
- Tworzenie ofert turystyczno – rekreacyjnych, uzdrowiskowych oraz kulturalnych,

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013, dokument przyjęty Uchwałą Nr XLI/527/2006 Sejmiku Województwa Małopolskiego, dnia 30 stycznia 2006r.

4.6. Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego

Wizja powiatu nowosądeckiego brzmi następująco: **„Powiat nowosądecki – obszarem o bogatej ofercie turystycznej i kulturalnej, zapewniającym mieszkańcom możliwość rozwoju i wysoką jakość życia, atrakcyjnym do prowadzenia działalności gospodarczej”**.

Przedsięwzięcie, a także działania przewidziane do realizacji w „*Planie rozwoju wsi Czarny Potok*” wpisują się w:

Cel strategiczny **I:** *Wzmocnienie potencjału gospodarczego powiatu nowosądeckiego*

Cel operacyjny **I.5.:** *Zwiększenie atrakcyjności turystycznej*

Program **I.5.1.:** *Realizacja inwestycji infrastrukturalnych zwiększających atrakcyjność turystyczną powiatu*

Cel strategiczny **II:** *Poprawa warunków życia mieszkańców powiatu nowosądeckiego*

Cel operacyjny **II.5.:** *Zapewnienie warunków rozwoju kultury w powiecie*

Program **II.5.1.:** *Wspieranie instytucji kultury zlokalizowanych na terenie powiatu oraz realizacja imprez kulturalnych*

Program **II.5.2.:** *Opracowanie i wdrożenie planu ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego*

Źródło: Strategia Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2006-2013, dokument przyjęty Uchwałą Nr 349/XXXVII/2005 Rady Powiatu Nowosądeckiego z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2006-2013”, opracowany w Starostwie Powiatowym w Nowym Sączu przy udziale ekspertów Małopolskiej Szkoły Administracji Publicznej Akademii Ekonomicznej w Krakowie.

4.7. Zgodność z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Łącko

Celem strategicznym *Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Łącko* jest **zapewnienie trwałych podstaw rozwoju społeczeństwa i gospodarki oraz stworzenie możliwie jak najlepszych warunków życia jej mieszkańców.**

Cel operacyjny: *Budowa infrastruktury technicznej*

Cel będzie realizowany poprzez podjęcie następujących działań:

Działanie 1 – obejmować będzie budowę i modernizację infrastruktury technicznej na terenie sołectw Gminy Łącko

Działanie 2 – dotyczyć będzie przywrócenia świetności historycznemu wizerunkowi obiektów na terytorium gminy przez m.d. in. renowację obiektów zabytkowych,

Działanie 3 – ma na celu poprawę standardu infrastruktury społecznej oraz pełniejsze wykorzystanie istniejącego potencjału kulturalnego, rekreacyjnego i turystycznego Gminy m.in. poprzez: modernizację obiektów istniejących, budowę nowych obiektów.

Cel operacyjny: *Rozwój obszarów wiejskich w kierunku przyrodniczo-turystycznym*

Celem jest kształtowanie warunków życia ludności zamieszkałej na obszarach wiejskich, które odpowiadają standardom cywilizacyjnym i pozwalają mieszkańcom wsi realizować ich cele ekonomiczne, edukacyjne, kulturowe i społeczne oraz mobilizacja mieszkańców wsi do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia na wsi. Cel ten będzie realizowany poprzez podjęcie następujących działań:

Działanie 1 – dotyczyć będzie: modernizacji i wyposażenia obiektów pełniących funkcje kulturalne, rekreacyjne i sportowe, odnowy obiektów zabytkowych charakterystycznych dla tradycji budownictwa wiejskiego regionu modernizacji przestrzeni publicznej we wsi rozwoju publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych wsi.

Działanie 3 – ukierunkowane jest na ochronę dziedzictwa kulturowego wsi oraz kształtowanie programowo-przestrzennej koncepcji ochrony dóbr kultury w kontekście kształtowania przestrzeni publicznej Czarny Potok.

Źródło: *Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Łącko na lata 2005-2006 oraz 2007-2013, Łącko 2005r., opracowany przez firmę Akordbud-Consulting Sp. z o.o.*

4.8. Zgodność ze Strategią Rozwoju Turystycznego, Rolniczego i Gospodarczego Gminy Łącko

Projekt przewidziany do realizacji w ramach *Planu Rozwoju wsi Czarny Potok* wpisuje się także w główne kierunki rozwoju Gminy przedstawione w *Strategii Rozwoju Turystycznego, Rolniczego i Gospodarczego Gminy Łącko na lata 2006-2013*:

6. Infrastruktura techniczna

1/. Drogi i mosty

2/. Wodociągi i kanalizacja

Źródło: *Strategia Rozwoju Turystycznego, Rolniczego i Gospodarczego Gminy Łącko na lata 2006-2013, Łącko 2006, przyjęta Uchwałą Nr 4/2006 Rady Gminy w Łącku z dnia 27 stycznia 2006 r.*

4.9. Zgodność ze Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego

Celem strategicznym ZPORR jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarstwu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z UE.

Zadaniem ZPORR jest likwidacja różnic i barier w rozwoju występujących nie tylko na terenie całej Polski, co na obszarze poszczególnych województw.

Główne priorytety ZPORR, to:

- *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów.*
- *Wzmocnienie regionalnej bazy ekonomicznej oraz zasobów ludzkich.*
- *Rozwój lokalny.*

Projekt, a także działania przewidziane do realizacji w „*Planie rozwoju wsi Czarny Potok*” są komplementarne z działaniami ZPORR:

Działanie **3.1. Obszary wiejskie** w ramach, którego są wspierane między innymi inwestycje związane z budową, rozbudową i modernizacją lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej, projekty polegające na restauracji i rewitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego.

Działanie **3.2. Obszary podlegające restrukturyzacji.**

Źródło: *Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006 Uzupełnienie Programu*, Warszawa, styczeń 2004 rok, Ministerstwo Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej

4.10. Zgodność z Planem Zagospodarowanie Przestrzennego Województwa Małopolskiego

Przedsięwzięcie, ale także inne działania zmierzające do rozwoju wsi Wola Kosnowa wpisują się w założenia *Planu Zagospodarowanie Przestrzennego Województwa Małopolskiego*:

6.2.5. Rewaloryzacja zespołów urbanistycznych i ruralistycznych

Rewaloryzacja i rewitalizacja zespołów urbanistycznych i ruralistycznych wymaga uwzględnienia wytycznych konserwatorskich oraz lokalnego charakteru zabudowy przy nowych inwestycjach. Zmierzenie do wzrostu jakości przestrzeni przy pełnym zachowaniu jej atrybutów kulturowych jest konieczne zwłaszcza w odniesieniu do powierzchni staromiejskich. Działaniom rewaloryzacyjnym sprzyjać może tworzenie atrakcyjnych ofert inwestycyjnych.

6.3.8. Turystyka i agroturystyka. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego zakłada, że wiodącymi formami turystyki agroturystyki w województwie będą: turystyka przyrodnicza, turystyka kulturowo-etniczna, turystyka kwalifikowana, agroturystyka, turystyka transgeniczna i międzynarodowa. Agroturystyka wykorzystując zachowany w regionie wiejski krajobraz kulturowy i walory przyrodnicze stosowne do tej formy wypoczynku powinna rozwijać się na bazie obszarów agroturystycznych. Obszarami szczególnie atrakcyjnymi dla rozwoju agroturystyki są tereny podgórskie i górskie oraz obszary parków krajobrazowych i otulin, obszary chronionego krajobrazu, w zbiegu ze szlakami kulturowymi i obiektami zabytkowymi.

Aby jednak miejscowość mogła rozwijać się pod względem turystycznym musi prezentować wysoki poziom estetyczny, posiadać dobre zaplecze techniczne oraz szeroką ofertę kulturalną i turystyczną.

Źródło: *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, Tom II Kierunki zagospodarowania Przestrzennego, opracowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego Departament Środowiska i Rozwoju Wsi, Kraków 2003 przyjęty Uchwałą Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z 22 grudnia 2003r. w sprawie uchwalenia „Planu Zagospodarowanie Przestrzennego Województwa Małopolskiego*

4.11. Zgodność z Sektorowym Programem Operacyjnym Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich

Przedsięwzięcie, ale także inne działania zmierzające do rozwoju wsi Czarny Potok wpisują się w cele, priorytety i działania *SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego*:

Priorytet II : *Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich*

Działanie **2.3. Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego**

Celem działania jest wielofunkcyjny rozwój wsi oraz poprawa warunków życia ludności oraz rozwoju funkcji gospodarczych i społecznych wsi.

Działanie dotyczy:

- a/. remontu, budowy lub adaptacji oraz wyposażenia obiektów komunalnych pełniących funkcje kulturalne (świetlice, domy kultury),
- b/. remontu, budowy, urządzenia placów zabaw, boisk sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych służących do użytku publicznego,
- c/. projekty związane z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych oraz tradycyjnych zawodów
- d/. *kształtowanie centrów wsi poprzez remont lub budowę placów, parkingów itp.*,
- e/. urządzania terenów zielonych, parków i innych miejsc wypoczynku
- f/. remontu lub budowy elementów małej infrastruktury turystycznej oraz rekreacyjnej w tym systemów informacji wizualnej,
- g/. zagospodarowanie zbiorników i cieków wodnych w obrębie miejscowości,
- h/. remontu obiektów zabytkowych używanych na cele publiczne oraz miejscowych pomników historycznych,
- i/. zakupu i remontu nie używanych obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa wiejskiego regionu i ich adaptacja na cele publiczne,
- j/. wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych budynków i budowli publicznych, jeżeli niemożliwy jest ich remont lub dalsze użytkowanie,
- k/. nadzoru architektów, konserwatorów zabytków (przy remoncie obiektów zabytkowych) i inżynierów nad realizowanymi w ramach programu pracami inwestycyjnymi i konserwatorskimi.

Źródło: Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich

4.12. Podsumowanie

Realizacja *Planu rozwoju wsi Czarny Potok* ma na celu poprawę życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej, inwestycyjnej i gospodarczej wsi. Wyrównanie dysproporcji pomiędzy społecznością wsi i miast w ramach polityki zrównoważonego rozwoju poszczególnych regionów i co najważniejsze podwyższenie standardu i jakości życia mieszkańców, rozwój turystyczny, promowanie kultury i folkloru lokalnego i zachowanie dziedzictwa kulturowego

5. Założenia Planu rozwoju wsi Czarny Potok

„Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” to program, który daje możliwość działania społeczności wsi.

Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich i rozwoju pozarolniczych działalności gospodarczych. Nieodpowiedni stopień rozwoju infrastruktury wiejskiej, standard życia i gospodarowania mieszkańców wsi, także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla inwestorów, a ograniczone możliwości finansowe lokalnych samorządów nie pozwalają także na odpowiednie zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców wsi oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Podjęcie działania „Odnowy wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” służyć będzie także do mobilizacji społeczności i pobudzania aktywności do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia w miejscowości.

W ramach „Odnowy wsi oraz zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego” wspierane będą projekty związane z modernizacją i wyposażeniem obiektów pełniących funkcje kulturalne, rekreacyjne i sportowe, odnawiane będą obiekty charakterystyczne dla tradycji budownictwa wiejskiego regionu i dokonane zostaną ich adaptacje na cele publiczne.

Cele odnowy wsi:

1. Zachowanie albo wzmocnienie różnorodności funkcji wsi pod względem ekonomii, ekologii, kultury i polityki socjalnej:
 - utrzymanie dotychczasowych i tworzenie nowych miejsc pracy,
 - utrzymanie dotychczasowych i otwieranie nowych sklepów spożywczych bądź z artykułami codziennego użytku,
 - utrzymanie w należytym stanie mieszkań i budynków,
 - ochrona środowiska,
 - popieranie miejscowych wniosków socjalno- kulturalnych
 2. Utrzymanie i polepszenie miejscowej infrastruktury
 3. Zapewnienie i polepszenie wyglądu wsi, przestrzeganie porządku budowlanego
 4. Utrzymanie i odnowa typowego obrazu wsi z zachowaniem cech regionalnych budownictwa i struktury osiedli
 5. Przywrócenie albo zachowanie jednolitości wsi z krajobrazem
 6. Popieranie aktywności i inicjatyw mieszkańców wsi na rzecz ich własnej miejscowości
 7. Podniesienia jakości życia:
 - troska o otoczenie,
 - stosunki międzyludzkie: partnerstwo, pomoc międzysąsiedzka i międzyludzka
 - sytuacja na rynku pracy: pewne miejsca pracy, gospodarczy rozwój terenów wiejskich
 8. Wzmocnienie myślenia społecznego:
 - zwiększenie roli wspólnoty: większe poczucie wspólnoty, więcej społecznego myślenia i działania,
 - wspólne przedsięwzięcia: rozwiązywanie problemów i realizacja inicjatyw
 - utożsamianie się z miejscowością
 - utrzymanie i dalszy rozwój kultury wsi
 9. Zwiększenie poczucia odpowiedzialności:
 - więcej samodzielności dla wsi,
 - większa świadomość wśród mieszkańców wsi,
-

6. Kierunki rozwoju miejscowości Czarny Potok - cele strategiczne

Cele strategiczne są konkretyzacją misji rozwoju i wskazują pożądane zasadnicze kierunki zaspokajania potrzeb mieszkańców wsi oraz jego związku z otoczeniem. Cele te są równorzędne względem siebie, stąd też ich uszeregowanie spełnia jedynie funkcje porządkujące.

C1

**STAŁA POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA,
ZAMIESZKIWANIA, OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW WSI**

C2

**TWORZENIE JAK NAJLEPSZYCH WARUNKÓW DO
TRWAŁEGO WZROSTU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ORAZ
TWORZENIE WARUNKÓW DLA STRATEGICZNYCH
PRZEKSZTAŁECENŃ W ROLNICTWIE**

C3

**OCHRONA WALORÓW I ZASOBÓW ŚRODOWISKA
PRZYRODNICZEGO ORAZ DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO, A TAKŻE STAŁA POPRAWA ICH
STANU**

C4

**KREOWANIE PARTNERSKIEJ WSPÓŁPRACY MIĘDZY
WSIĄ A GMINĄ ŁĄCKO ORAZ INNYMI GMINAMI
OŚCIENNYMI**

7. Kierunki rozwoju miejscowości Czarny Potok - cele operacyjne

Cele operacyjne są konkretyzacją strategicznych celów rozwoju wsi Czarny Potok, które przedstawione zostały jako cele funkcjonalne, tzn. wyrażające pożądane potrzeby, które należy zaspokoić. Formułując katalog celów operacyjnych uwzględniono te problemy, które uznano za najważniejsze i najpilniejsze do realizacji.

Stąd też, realizacja strategicznych celów rozwoju wsi Czarny Potok będzie koncentrować się przede wszystkim na działaniach mających na względzie stałe podnoszenie warunków życia mieszkańców, tworzenie jak najlepszych warunków dla trwałego rozwoju gospodarczego oraz wzrostu atrakcyjności turystycznej wsi Czarny Potok, takich jak:

- poprawa standardu zamieszkiwania ludności i obsługi turystów oraz zwiększanie atrakcyjności lokalizacyjnej wsi dla inwestorów zewnętrznych -rozwój infrastruktury technicznej,
- tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju rolnictwa, leśnictwa i agrobiznesu,
- zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego,
- rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, wytwórczej, produkcyjnej i usługowej,
- budowa i modernizacja ulic we wsi oraz wytyczenie i budowę parkingów dla samochodów osobowych, ścieżek rowerowych,
- poprawa poziomu i warunków nauczania w szkołach,
- budowa i modernizacja ogólnodostępnych obiektów oraz urządzeń kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i wypoczynkowych,
- organizowanie imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych zarówno dla mieszkańców, jak i turystów,
- rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz tworzenie centrów informacji dla mieszkańców wsi,

Cele operacyjne	Realizacja celu strategicznego
CO1. Poprawa standardu zamieszkiwania ludności i obsługi turystów oraz zwiększanie atrakcyjności lokalizacyjnej wsi dla inwestorów zewnętrznych - rozwój infrastruktury technicznej	C 1, C 2
CO2. Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju rolnictwa, leśnictwa i agrobiznesu, turystyki i agroturystyki	C 1- C 4
CO3. Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego	C 3
CO4. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, wytwórczej, produkcyjnej i usługowej	C 2
CO5. Budowa i modernizacja ulic we wsi oraz parkingów i ścieżek rowerowych,	C 1, C 2
CO6. Budowa i modernizacja ogólnodostępnych obiektów oraz urządzeń kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i wypoczynkowych	C 1, C 3
CO7. Podniesienie poziomu i warunków nauczania w szkołach	C 1,
CO8. Organizowanie imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych zarówno dla mieszkańców, jak i turystów	C 1, C 3
CO9. Rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz tworzenie centrów informacji dla mieszkańców wsi	C 1- C 4

8. Kierunki rozwoju miejscowości Czarny Potok - zadania realizacyjne

Do każdego celu operacyjnego przyporządkowano określony zestaw zadań realizacyjnych wraz z uzasadnieniem ich podjęcia. Są one środkami realizacji strategicznych celów rozwoju wsi Czarny Potok.

Z punktu widzenia przedmiotowego (rodzajowego) przedstawione poniżej zadania realizacyjne można zaliczyć do następujących kategorii:

- zadania inwestycyjne,
- zadania ochronne oraz racjonalizujące wykorzystanie zasobów,
- zadania informacyjno-promocyjne,
- zadania inspirujące, stymulujące i wspierające.

Z kolei, z punktu widzenia podmiotowego (kompetencyjnego) zadania realizacyjne można podzielić na:

- zadania własne, za realizację których są odpowiedzialne z mocy prawa władze gminy i sołectwa,
- zadania obce, za realizację których są odpowiedzialne z mocy prawa inne podmioty decyzyjne (np. powiat, województwo, władze centralne).

W przypadku zadań wykraczających poza ustawowe kompetencje władz gminy powinny one:

- prowadzić działania inspirujące, stymulujące i wspierające realizację określonych zadań,
 - współpracować przy realizacji określonych zadań ze stosownymi podmiotami decyzyjnymi,
 - wpływać na stosowne władze i monitorować je, aby zrealizowały one zadania przypisane im z mocy prawa.
-

9. Katalog zadań realizacyjnych

Cel operacyjny	Zadania realizacyjne
<p>CO1. Poprawa standardu zamieszkiwania ludności i obsługi turystów oraz zwiększanie atrakcyjności lokalizacyjnej wsi dla inwestorów zewnętrznych -rozwój infrastruktury technicznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dokończenie budowy sieci wodociągowej • budowa sieci kanalizacji sanitarnej • budowa dróg i mostów • prace remontowo-budowlane przy urzędzaniu miejsc służących do użytku publicznego. • podniesienie poziomu świadczenia usług socjalnych i medycznych
<p>CO2. Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju rolnictwa, leśnictwa i agrobiznesu, turystyki i agroturystyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój agroturystyki i bazy turystycznej • wykreowanie marki lokalnych produktów • standaryzacja terenów pod kontem możliwości rozwoju produkcji ekologicznej • inwentaryzacja i kategoryzacja zasobów pod kątem wykorzystania ich przez grupy producentów rolnych • organizowanie się rolników w grupy producenckie • Zalesienie terenów nieprzydatnych dla rolnictwa • rozwój bazy turystyczno – noclegowej – pole namiotowe z pełnym wyposażeniem • turystyka rowerowa – oznakowanie szlaków rowerowych
<p>CO3. Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rewitalizacja zabytków • zakup oraz prace remontowo- adaptacyjne nie użytkowanych obiektów zabytkowych charakterystycznych dla tradycji budownictwa wiejskiego, na cele publiczne • urządzenie terenów zielonych, parków i innych miejsc wypoczynku • kształtowanie krajobrazu przyrodniczego wsi w nawiązaniu do tradycji i naturalnych form • remont budynków zabytkowych i pomników historycznych
<p>CO4. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, wytwórczej, produkcyjnej i usługowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój usług doradczo- szkoleniowych • stworzenie systemu preferencji podatkowych i uproszczeń administracyjnych • zwiększenie liczby gospodarstw świadczących usługi agroturystyczne • promocja turystyczna wsi • kreowanie i rozwój produktów turystycznych i marek produktów lokalnych (np. „śliwowica łącka” określających tożsamość subregionu • organizacja cyklu kursów prowadzenia działalności agroturystycznej
<p>CO5. Budowa i modernizacja ulic we wsi ,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • remont dróg transportu rolnego • remont, budowa, urządzenie ścieżek

parkingów, ścieżek rowerowych	<p>rowerowych, szlaków pieszych</p> <ul style="list-style-type: none"> • remont, budowa parkingów wraz z zagospodarowaniem (mała architektura) – poprawa bezpieczeństwa i wizerunku estetycznego wsi • budowa chodników
CO6. Budowa i modernizacja ogólnodostępnych obiektów oraz urządzeń kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i wypoczynkowych	<ul style="list-style-type: none"> • wykreowanie wsi Czarny Potok jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku i rekreacji
CO7. Podniesienie poziomu i warunków nauczania w szkołach	<ul style="list-style-type: none"> • fundusz stypendialny dla młodzieży szczególnie uzdolnionej z rodzin biednych • działania oświatowe w kierunku propagowania zdrowego stylu życia, ograniczenia agresywnych zachowań
CO8. Organizowanie imprez kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych zarówno dla mieszkańców, jak i turystów	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie imprez, koncertów, festiwali, konkursów, wystaw, przeglądów • organizacja muzycznych i artystycznych zajęć świetlicowych dla dzieci i młodzieży
CO9. Rozwój społeczeństwa informacyjnego	<ul style="list-style-type: none"> • budowa sieci teleinformatycznej wraz z przyłączeniami • tworzenie centrów informacji dla mieszkańców wsi

Kolejność realizacji inwestycji we wsi Czarny Potok ustalona na zebraniu wiejskim przez mieszkańców wsi:

1. Dokończenie wodociągu
2. Dokończenie drogi Czarny Potok – Jastrzębie podbródkiem
3. Dokończenie starej drogi Czarny Potok – Berdychów
4. Remont drogi za cmentarzem
5. Budowa drogi pod Ośrodkiem Zdrowia
6. Dokończenie drogi od Bolesława Maciejowskiego do Bodzionego Jana
7. Budowa drogi do Pogwizda
8. Dokończenie drogi do Szabli
9. Dokończenie drogi na Zalesie
10. Zagospodarowanie terenu po byłym przedszkolu
11. Dokończenie remontu remizy OSP
12. Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną
13. Budowa chodnika od Kościoła do Szkoły

10. Oczekiwane rezultaty Planu rozwoju wsi Czarny Potok

Czarny Potok posiada liczne walory turystyczne, w tym [krajobrazowe](#), kulturowe i historyczne, co czyni go [ciekawym miejscem wypoczynku weekendowego](#) oraz urlopowego. Posiada wiele szlaków rowerowych i turystycznych, przez co może być świetną bazą rekreacyjną i wypadową w dalsze rejony Pogórza.

Realizacji projektu w zakresie odnowy wsi oraz zachowania dziedzictwa kulturowego przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa na terenie Gminy Łącko, poprawy życia mieszkańców i wzrostu zadowolenia społecznego mieszkańców, poprawy wizerunku i atrakcyjności wsi, co może skutkować wzrostem liczby napływających turystów, wzrostem działalności agroturystycznej w miejscowości.

Lp.	Parametr	Obecna sytuacja	Sytuacja po wdrożeniu projektu
1.	Zatrudnienie przy realizacji projektu	0	+2
2.	Zatrudnienie w okresie użytkowania projektu	0	+2
3.	Wzrost bezpieczeństwa zmotoryzowanych i pieszych	0	+2
4.	Koszty poniesione na realizację projektu	0	-2
6.	Uciążliwość w trakcie realizacji inwestycji	0	-1
7.	Zysk dla firm budowlanych realizujących projekt	0	+1
8.	Ilość turystów odwiedzających wieś	+1	+2
9.	Ilość turystów uczestnicząca w cyklicznych imprezach kulturalnych i rekreacyjnych	+1	+2
10.	Zwiększenie atrakcyjności wsi	+1	+2
Razem:		+3	+10

Legenda:

(0) – wartość neutralna

(-1, -2) – wpływ negatywny

(+1, +2) – wpływ pozytywny

Analiza opcji w aspekcie kosztów i korzyści oraz analiza porównawcza wykazuje, że inwestycja jest opłacalna i korzystna dla społeczeństwa. W/w korzyści są raczej nie wymierne, czyli nie zawsze dają się przeliczyć na pieniądze. Niemniej jednak są bardzo ważne w aspekcie społecznym.

11. System wdrażania, sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

11.1. System monitorowania *Planu rozwoju wsi Czarny Potok*

Plan rozwoju wsi Czarny Potok jest programem otwartym, kierunkowym, obejmującym znaczny zakres czasowy, realizacja przyjętych celów sięga perspektywy kilkunastu lat. W krótszych odcinkach czasu wskazane jest dokonywanie systematycznej oceny uzyskiwanych rezultatów. Służą temu różnego rodzaju mierniki.

W celu oceny sytuacji we wsi i gminie należy badać ich zmienność w czasie (ocena trendów), a także okresowo konfrontować te wskaźniki z podobnymi danymi dla gminy Łącko, powiatu nowosądeckiego, województwa małopolskiego, Polski, a także innych krajów (ocena sytuacji przez porównanie) – zwłaszcza przygranicznych. W niniejszym programie rozwoju wsi proponujemy posłużyć się kilkoma podstawowymi miernikami, które określać będą stopień zaawansowania realizacji kolejnych celów strategicznych.

Rozważyć należy następujące mierniki:

1. liczba młodzieży, która po zakończeniu szkoły podstawowej zaczyna naukę w szkołach średnich (nie zawodowych),
2. odsetek młodzieży podejmującej po szkole podstawowej naukę w szkole średniej;
3. liczba studiującej młodzieży;
4. liczba dzieci objętych zajęciami pozalekcyjnymi, zwłaszcza o charakterze kulturalnym i artystycznym
5. przeciętna długość życia mieszkańców;
6. stopa bezrobocia
7. ilość gospodarstw prowadzących działalność agroturystyczną
8. liczba nowych stanowisk pracy oraz bezpośrednia produkcja rolna
9. struktura zatrudnienia (stopień wzrostu poziomu zatrudnienia w produkcji rolnej)
10. natężenie zatrudnienia w rolnictwie (liczba zatrudnionych na 100 ha UR)
11. średni areał gospodarstw rolnych
12. stopień zagospodarowania wolnych obiektów
13. liczba podmiotów gospodarczych we wsi
14. dochody własne wsi na jednego mieszkańca.
15. odsetek gospodarstw domowych korzystających z infrastruktury
16. liczba odnowionych obiektów kulturalnych
17. liczba młodzieży biorąca udział w zajęciach kulturalnych i świetlicowych
18. odsetek społeczeństwa Łącka uczestniczącego czynnie w imprezach kulturalnych
19. ilość turystów i przyjezdnych uczestnicząca w cyklicznych imprezach kulturalnych i rekreacyjnych
20. ilość turystów odwiedzających wieś

Liczba i dobór mierników zależą od przyjętych celów, ich hierarchii i możliwości uzyskania niezbędnych dla dokonania obliczeń danych. Informowanie społeczności gminy za pomocą tego typu zobiektywizowanych miar jest bardzo pożyteczne i daje przekonujący obraz o tym, “ w którym miejscu jesteśmy “. Oczywiście zadowolenie mieszkańców z życia na wsi jest najlepszym, niestety, nie dającym przedstawić się w postaci liczb, miernikiem dokonujących się zmian i przekształceń w najbliższym otoczeniu.

11.2. Sposób zarządzania Planem rozwoju wsi

Nad realizacją i zmianami dotyczącymi Planu rozwoju wsi Czarny Potok czuwać będzie Urząd Gminy Łącko - jest to organ samorządu terytorialnego, który posiada niezbędne doświadczenie oraz wykwalifikowaną kadrę przygotowaną do pełnienia tego typu czynności, a także Zebranie Wiejskie Wsi Czarny Potok.

12. Wykorzystane materiały

Podczas opracowywania Planu rozwoju wsi Czarny Potok wykorzystano następujące materiały:

- **Narodowy Plan Rozwoju Polski na lata 2004-2006**
- **Założenia do Krajowego Programu Rozwoju Wsi** przyjęte przez Kierownictwo Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 28 lutego 2006r.
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego** – Kraków, październik 2000r., opracowana przez Zarząd Województwa Małopolskiego oraz instytucje wspierające: Agencję Rozwoju Regionu Krakowskiego S.A., Departament Strategii Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, przyjęta Uchwałą Nr XXIII/250/2000 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 sierpnia 2000r., w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego”.
- **Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013**, dokument przyjęty Uchwałą Nr XLI/527/2006 Sejmiku Województwa Małopolskiego, dnia 30 stycznia 2006r.
- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego**, Tom II Kierunki zagospodarowania Przestrzennego, opracowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego Departament Środowiska i Rozwoju Wsi, Kraków 2003 przyjęty Uchwałą Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z 22 grudnia 2003r. w sprawie uchwalenia „Planu Zagospodarowanie Przestrzennego Województwa Małopolskiego
- **Strategia Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2006-2013**, dokument przyjęty Uchwałą Nr 349/XXXVII/2005 Rady Powiatu Nowosądeckiego z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2006-2013”, opracowany w Starostwie Powiatowym w Nowym Sączu przy udziale ekspertów Małopolskiej Szkoły Administracji Publicznej Akademii Ekonomicznej w Krakowie.
- **Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Łącko na lata 2005-2006 oraz 2007-2013**, Łącko 2005r., opracowany przez firmę Akordbud-Consulting Sp. z o.o.
- **Strategia Rozwoju Turystycznego, Rolniczego I Gospodarczego Gminy Łącko na lata 2006-2013**, Łącko 2006, przyjęta Uchwałą Nr 4/2006 RG w Łącku z dnia 27.01.2006 r.
- **Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich**
- **Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006 Uzupełnienie Programu**, Warszawa, styczeń 2004 rok, Ministerstwo Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej
- Materiały uzyskane drogą internetową.

U C H W A Ł A Nr 71/2007
Rady Gminy w Łącku
z dnia 19 września 2007 r.

w sprawie: **Planu rozwoju wsi Czarny Potok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) i Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25.08.2004 r. w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (Dz.U. Nr 200, poz. 2051, z późn. zm),

Rada Gminy Łącko
uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Plan rozwoju wsi Czarny Potok - stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały zleca się Wójtowi Gminy Łącko.

§ 3

Uchwała wchodzi z życie z dniem podjęcia.
